

"Kalotten vid Ishavet."

Den svenske avis "Aftontidningen" hadde 29. okt. en utenrikskrønikk under denne overskrift. Avisen nevner innledningsvis at quislingspropagandaens forsøk på å skape sovjetfrykt i Nord-Norge har vært mislykket. Finnmarkingene har i handling allerede vist at de mottar russerne som befriere.

Avisen peker på at krigen har vist at Nord-Norge har en meget stor strategisk betydning. Den som behersker fjordene der inne har også et viktig ord med i laget når det gjelder trafikken fra Nordatlanten og til de russiske havner. Det er klart at strategiske synspunkter spiller en stor rolle i de 3 stormakters planer for etterkrigstiden. Etter russernes innmarsj i Finnmark ventet en rekke svenske aviser at Vestmaktene ville foreta en landstigning i Nord-Norge. Det var tydelig at avisene her hadde i tanken noe som inndeling i interessesoner. Det er nå på det rene at norske tropper vil bli brukt ved befrielsen av Nord-Norge og sikkert med Vestmaktens støtte, men noen vestalliert invasjon er vel strengt tatt ikke nødvendig for å løse det militære problem på befri Nord-Norge.

Den stormakt som har størst interesse av "Nordkalotten" er selvfølgelig Russland. Denne krigen har vist at for Russland ligger faren i at en annen stormakt får seg fast ved Ishavet. Så lenge dette ikke er skjedd er Sovjets stilling med egne sørener og militære baser på Murmansk-kysten og ved Kvitesejøen meget gunstig. Å flytte disse havner lenger vest kan i og for seg ikke være i sovjets interesse. Det vil bare fordyre, forlenge og vanskeliggjøre transportene. Ingen stormakt som nærer vennskapelig følelse for Sovjet kan heller gjøre krav på å få baser i Nord-Norge. Slike baser kan utelukket være rettet mot Russland.

I sin åpenhjertete tale etter Moskva-konferansen innrømmet Churchill at en ikke var kommet til enighet på alle punkter, men at en forstod hverandres synspunkter. Han sa også hvilke landområder hvor de allierte ikke var kommet til full enighet om ordning etter krigen. I denne forbindelse ble ikke Norge nevnt. Det har sin selvfølgelige forklaring i at det eneste naturlige vil være ingen forandring skjer på "Nordkalotten". Norge kunne riktignok ikke gjøre dette viktige område mot tyskernes overfall i 1940. Men Norge kommer etter krigen etter alt å dømme til å gå inn i et større sikkerhetssystem hvor alle de 3 stormakter er med. Vi kan med sikkerhet vente respekt for vårt territorium, ikke bare fordi vi er en av de allierte nasjoner hvis bidrag i kampen har vært av stor betydning,

men også fordi strategiske hensyn gjør at norsk suverenitet over gammelt norsk område er den løsning som lettest kan godtas av alle 3 stormakter. En alliert invasjon i Nord-Norge er ikke sannsynlig, men om den skulle komme kan vi med sikkerhet gå ut fra at det skjer etter felles allierte planer, og bare tjener militære hensyn. Hva form kampen enn blir i Nord-Norge hverken har eller vil det få noen innflytelse på vår suverente suverenitet.

Fagbevegelsens stilling.

Den Frie Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon har sendt ut et skriv vi gjengir i utdrag.

Så lenge den tyske okkupasjon vedvarer skulle det være en innlysende regel for gode nordmenn at de ikke seg imellom yppet ut nødvendig strid. Men for en tid siden ble det på endel arbeidsplasser i Oslo delt ut et opprop under titelen "Fagbevegelsens stilling". Oppropet gir uten videre Det norske arbeiderpartis førkrigspolitikk og Landsorganisasjonens organisasjonsform skylden for "fagbevegelsens passive stilling i frihetskampen hittil". Uansett hvilken oppfatning en har om arbeiderpartiets tidligere politikk og org. formene innen fagbevegelsen skulle det være klart at nå framkaste en slik påstand ikke kan ha andre hensikter enn rent fraksjonelle og ikke andre resultater enn svekkende indre strid.

Det nevnte opprop sluttet med å sammenfatte "retningslinjer for fagbevegelsen" i endel punkter som gjelder stillingen nå og etter krigen. De punkter som gjelder etter krigen skal vi ikke berette oss med her. Det blir de forskjellige org. medlemsvalgte forsamlinger som får ta stilling til de spørsmål som da melder seg. I den utstrekning oppropet befatter seg med kampen idag må vi imidlertid si noen ord. I punkt 3 foreslås det bygget opp en aktiv illegal fagbevegelse. Som forfatteren til oppropet sikkert vet har det eksistert en slik bevegelse i Norge av landsomfattende karakter helt siden 1930. Selvsagt er det både viktig og nødvendig at det på arbeidsplasser hvor det ikke finnes frie faglige utvalg blir dannet slike. Disse må imidlertid underordnes Den Frie Faglige Landsorganisasjon, som er ukjent av alle faglige grupper som leder av arbeidernes illegale kamp. Det ville være helt skjevnsvangert om det nå ble dannet et illegalt faglig apparat ved siden av eller i konkurranse med den nåværende faglige hovedledelse.

Nyheterne fra London, onsdag 15. nov. kl. 18.30

Vi ser oss også idag nødt til å be om undskyldning for ufullstendige nyheter, da mottagerforholdene er håpløse.

Norge. Ved et tokt innover Trondhømsfjorden igår senket br. fly en armert tysk tråler og skadet to andre. 2 tyske fartøyer som var ifølge med de tyske ble ikke skadet. Andre br. fly har bombet tysk skipsfart utenfor vestkysten. Ingen fly tapt. Søndag senket br. sjøfly 9 av 10 tyske fartøyer på veien nordover utenfor Egerland. Igår ble 2 tyske fartøyer skadet utenfor norskekysten. I dag ble 8 tyske fartøyer senket utenfor norskekysten.

Admiral Riiser-Larsen har sendt sjøfly for det br. flyvåpen gratulasjonstelegram i anledning av den vellykkede senkning av Tirpitz.

Vestfronten. Br. tropper har innledet et nytt angrep i Nederland og er rykket fram fire km. siden igår. Hørlige kamper foregår ved Neder Weert. 3 am. armés press ved Metz øker stadig. 2 fort utenfor byen er erobret og avstanden fra Metz er nå bare 2 km. An. holder et 22 km. langt brohode over Moselle. Hovedtyngden i angrepet ligger mellom Nied og Seille.

Frankrike. General de Gaulle kommer antagelig i nær framtid til å begi seg til Moskva etter innbydelse fra øltmarskalk Stalin. Utenriksminister Bidaut vil ledsage ham på reisen.

200 medlemmer av de franske innlandstyrker er på besøk i London etter innbydelse fra den britiske regjering.

England. Det ble idag rettet spørsmål i Underhuset til den britiske minister uten portefølje Richard Law om general Franco vilde komme til å ha noe å si når freds vilkårene skulle drøftes. Law svarte til dette at ingen nasjoner som ikke har kjempet på de forenede nasjoners side vilde komme til å ha noe å si ved fredsforliket.

Londonavisen Daily Telegraph tok idag opp spørsmålet om de tyske agenter i Tanger, Spania hadde tidligere lovet at disse skulle utvises men noen tilfredsstillende løsning av spørsmålet var fremdeles ikke blitt gjennomført.

I anledning av at den sveitsiske regjering har gjort sin erklæring om ikke å gi asyl for krigsforbrytere, påpeker Londonviser at det eneste land som ikke har avgitt noen slik erklæring er Eire. På en tidligere henvendelse fra England og U.S.A. ga Eire et svar som ikke kan karakteriseres som tilfredsstillende.

Østfronten. Russiske tropper har opprettet et nytt brufeste ved Budapest. Den tyske motstand i dette området er. Det raser et voldsomt panserslag øst for byen.

Jugoslavia. Jugoslaviske styrker har inntatt Skoplje, hovedstaden i Sør-Jugoslavia. 800 tyskere falt og 1000 ble tatt tilfange. 500 br. fly har sluppet ned en rekordlast av proviant, klær, våpen og ammunisjon til de jugoslaviske styrker i løpet av to dager.

Italia. Det meldes om ny framgang for 8. armé i østlige avsnittet. Br. sjøstridskrefter har senket 5 tyske skip og skadet 4 i Adriaterhavet.

Tyskland. Londonavisene diskuterte også idag spørsmålet om hvorfor Hitler ikke talte i radioen søndag. Det er ett uttrykk for den mening at Hitler er syk eller isolert og at Himmler er den virkelige fører i Tyskland. Göring, som ble utnevnt til Hitlers etterfølger i 1939, har også vært taus i noen uker og er som vanlig hovedsakelig beskjeftiget med å vise seg i nye og farvestrålende uniformer.

Sverige. Det meldes at trafikken mellom Sverige og Finland er gjenopptatt idag. Skipene går i konvoy. De blir eskortert av finske vaktbåter fram til svensk territorialfarvann, hvor de svenske overtar konvoieringen. Norske politistyrker som skal sende til Kirkenes reiser avsted om få dager.

Norge. Medisinaldirektør Karl Evans uttalte i et intervju med Stockholmsavisene at det fortiden finnes 9000 norske i fangenskap, i Tyskland. 17000 nordmenn holdes i tysk fangenskap i Norge. 150.000 nordmenn er dessuten tvangsforflyttet innenfor landets grenser. En av regjeringens aller første oppgaver etter befrielsen blir å få disse tilbake til sine hjemsteder igjen. Helseforholdene i Norge blir stadig verre, særlig er det mange tilfeller av mangelsykdommer. Tuberkulose og demiske sykdommer forekommer svært ofte, således har det allerede vært 1.000 tilfeller av difteri derav mange tilfeller med dødelig utgang.